

militært Standpunkt. Vi have imidlertid ikke kunnet være blinde for en Omstændighed, og det er den, at Lovforslaget foruden den Egenklab, paa en forstandig Maade at søge Hærens Mangler afhjulpne, endvidere har en anden Egenklab, nemlig den, at det staa i en finantiel Afstand paa ikke mindre end 2,500,000 Kr. fra det Forslag om Hærens Ordning, som sidst er blevet vedtaget af Folkethinget. Denne Omstændighed i Forbindelse med det Indtryk, vi modtog under den 1ste Forhandling om denne Sag, maatte gjøre det fuldstændig klart for os, at en ensidig Fastholden af en Betragtning ene og alene fra et rent militært Standpunkt med Nødvendighed maatte føre til, at der fra anden Side fremkom en ligesaa ensidig Betragtning, ubelukkende fra et rent finantiel Standpunkt, og at Følgen af, at der saaledes atter kom til at staa to diametralt modsatte Anskuelser mod hinanden, vilde være netop det, vi mindst ønskede, netop det, at der vilde være Sandfynlighed for, at dette Lovforslags Skjæbne ikke vilde blive nogen anden end de syv andre Lovforslags, som have været dets Forgængere. Udvalgets Arbejde maatte strebe hen imod det Maal at faae Lovforslaget fremmet, at faae det efterhaanden bragt i en saadan Skikkelse, at der kunde være Haab om, at der inden Udgangen af denne Samling kunde være opnaaet Enighed mellem Regjeringen og begge Rigsdagens Thing om denne Sag. Det Mindretals Stræben, hvortil jeg har havt den Ære at henhøre, var da naturlig henvist til at være den, at vi fra vor Side søgte at bidrage Alt, hvad der var os muligt, til, at de forskellige Anskuelser kunde nærme sig ved en gjenfaldig Smøbekommen fra alle Sider; men vi søgte ogsaa, at Saadant ikke kunde ventes naaet, eller at vi idetmindste ikke med Villighed kunde vente eller forbre, at Andre skulde vise Smøbekommen, naar ikke ogsaa vi fra vor Side viste den Smøbekommen, som var os mulig. Nu var Forholdet jo imidlertid det, at vi ikke vilde kunne slutte os til Forslag, der gik i den Retning, ved en Afknapping af Kadreerne eller af Uddannelsesfestiden, at berøve Afdelingerne den første Betingelse for at være kampdygtige, og at vi ligesaa lidt vilde være istand til at slutte os til noget Forslag, der gik ud paa at formindske de bestaaende Feltafdelingers Antal. For os er det nemlig klart, at, saaledes som vi sidde i det, hvor der Intet er gjort for vort Befæstningsvæsen, hvor der intet Sted er en forud forberedt Stilling, ere den aktive Hærs Feltafdelinger de eneste Vaaben, som Riget har til sit Forsvar paa Landjorden. Til at løøe dette Vaabens Starphed ved en mangelfuld Fyring eller en slet Uddannelse, kunne vi ikke være med, og ligesaa lidt kunne vi være med til at afforte dette vort eneste Vaabens Længde ved at gjøre Antallet af Feltafdelingerne mindre. Vi vare derfor naturlig henviste til at vise den

Smøbekommen, vi ønskede at vise fra vor Side, derved, at vi iøvrigt erklærede os beredte til paa alle Punkter, der ikke netop berørte Afhjælpningen af Hærens store Mangler, at være med til, at de strengeste økonomiske Hensyn bleve gjorte gjældende. Vi have derfor været Medforslagsstillere af flere Besættelser, som vi i og for sig helst havde undgaaet; men vi have gjort det efter moden Overveielse og med velberaad Hu, fordi vi havde Overbevisningen om, at vi ved at undlade at gjøre det vilde have paadraget os langt større og langt tungere Ansvar, nemlig Ansvar for at have forfømt Noget, der mulig kunde bidrage til Lovforslagets og Forsvarsfagens Fremme, og vi have desuden gjort det i den Overbevisning, at selv med de Besættelser, som vi have foreslaaet, vilde de egentlige store Mangler i Hæren blive afhjulpne, og der vilde dog være vundet Betydeligt med Hensyn til Hærens Kampdygtighed og Kampberedskab. Der er endnu foruden dette Punkt et andet, hvor det Mindretal, hvortil jeg har den Ære at høre, har troet at burde vise Smøbekommen overfor Udvalgets andre Medlemmer. Vi have nemlig opfattet Forholdet saaledes, at der saavel blandt Udvalgets Medlemmer, som blandt mange Medlemmer i Thinget er den Opfattelse, at det Forslag, som den høitærede Krigsminister har fremsat til en større Udvidelse af Fæstningsartilleriet, staa i en saa uadskillig Forbindelse med Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning tillands, at ærede Medlemmer tro, at man ved at vedtage Fæstningsartilleriet vil have foregrebet Spørgsmaalet om Kjøbenhavns eventuelle Befæstning fra Landfiden. Vi for vort Bedkommende kunne nu ikke finde denne Forudsætning rigtig. Vi for vort Bedkommende ere heller ikke i mindste Tvivl om, at Kjøbenhavns Befæstning mod Landfiden er et aldeles nødvendigt Led i vort Forsvarssystem, naar Riget virkelig skal opnaa fuld Betryggelse for sin Eksistens (Kjær: Sør); men vi erkjende tillige — og jeg beder det ærede Medlem, der sagde: Sør, ogsaa høre, hvad jeg nu siger — vi erkjende tillige, at Meningerne saavel blandt Thingets Medlemmer som ogsaa udenfor denne Sal ere meget delte netop om Spørgsmaalene, om Befæstninger overhovedet skulde indtræde som Led i Forsvarsvæsenet, at Meningerne ere meget delte, om vore Befæstninger, dersom man iøvrigt vil have saadanne, skulde anlægges paa det ene eller andet Sted i Riget, og om der skal gives dem permanent Karakter, eller om de skulde være Feltbefæstninger eller mulig en Kombination af begge Dele. Vi erkjende, at Meningerne derom ere meget delte, men netop derfor erkjende vi ogsaa, at Rigsdagen har et fuldt berettiget Krav paa, at disse Spørgsmaal kunne komme til Forhandling og til Afgjørelse som Spørgsmaal for sig. Ved de Forhandlinger, som nu forestaa, foreligge disse Spørgsmaal aldeles ikke; thi om Kjøbenhavns